

Qeqqata Kommunia

**Pilersaarusermi periusissat
Eqqarsatersuutit oqallisissiat**

Planstrategi - Visioner til debat

Qeqqata Kommunian siunnerfik tikkuuppa

Kalaallit Nunaanni kommunit ukiut sisamakkaarlugit pilersaarusiatigut periusissanik suliaqartussaapput, tassalu kommunimi ineriartortitsinerup pilersaarusiornera malillugu sumut killinnersoq takussutissamik. Kommunit januaarimi 2009-mi kattunnerisa kingorna ataatsimoortumik kommunimi pilersaarusiornissaq pisariaqalernikuvoq. Pilersaarusiornermilu periusissatigut kommuniusimasut marluk pilersaarutigisimasaannik nutarteriusussatut alloriarnerulluni, kommunalbestyrelsillu 2012-mi aalajangiiffigisussalullu.

Suliaq tigummisat takussutissiivoq, kommunalbestyrelsip Qeqqata Kommuniani illoqarfiit nunaqarfiillu qanoq ineriartortinneqarnissaannik kissaataa. Pilersaarusiornermi periusissaq tassaavoq, kommunip ineriartortinneqarnissaannik anguniagassatut politikkerit eqqarsaatersuutaat. Taannalu tulleriaarinissamik piumasaqarfiuvoq, suulli tamaasa ilanngutaanatik. Qeqqata Kommuniata kommunimi pitsaassutsit salliutillugit pioreersut ingerlateqqikkusuppai, tamakkuummata siunissami anguniagassatut kissaatigisavut.

Suliaq una aallaavigalugu, kommunimi tulleriaarinissami kikkut tamat oqalliseqataanissaannut Qeqqata Kommunian kajumissaariniarpoq. Oqaseqaatiginiakkat, isumassarsiat siunner-suutillu uunga nassiunneqarsinnaapput:

Qeqqata Kommunian - Ilisarnaat "Planstrategi" - Postboks 1014 - 3911 Sisimiut

imaluunniit qeqqata@qeqqata.gl kingusinnerpaamik septembarip 24-at 2010.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

*Hermann Berthelsen
Borgmester*

Imarisai

Eqqarsaammiiit piviusunngortitsinermut.....	4
Meeraaneq ingerlavoq.....	6
Inuunermut ilinniagaqarneq.....	8
Inuunerissaarneq	10
Kulturi, timersorneq sunngiffillu – nukiit sammisaqarnerlu.....	12
Pinngortitaq, avatangiisit piunnartitsisinaanerlu.....	14
Inigisat, sanaartorneq illoqarfimmilu najugaqarfiit.....	16
Imaaniinneq, nunamiinneq silaannarmiinnerlu..	18
Ineriartorneq, ilisimasaqarneq piumassuseqarnerlu.....	20
Nunaannaq.....	22
Atammik, Sarfannugit, Itilleq Napasorlu.....	24
Kangaamiut Kangerlussuarlu.....	26
Maniitsoq.....	28
Sisimiut.....	30

Kommunimut tunngasut

Qeqqata Kommunian januaarip 1-ani 2009-mi pilersitaavoq. Kommuunerujussuannngortumi tassani siusinnerusukkat kommuniusimasut Maniitsoq Sisimiullu kattutitaapput. Ataatsimut katillugu Qeqqata Kommunian 115.500 kvadratkilometerit initutigivoq.

Qeqqata Kommunian viser vejen

Hvert fjerde år skal alle grønlandske kommuner udarbejde en planstrategi, det vil sige en status samt plan for kommunens udvikling. Efter kommunesammenlægningen den 1. januar 2009 er der behov for en ny fælles kommuneplan. Planstrategien er et skridt på vejen til en fuld revision af de to tidligere kommuneplaner, som kommunalbestyrelsen skal beslutte i 2012.

Dokumentet du holder i hånden viser, hvilken retning kommunalbestyrelsen ønsker Qeqqata Kommunias byer og bygder skal udvikle sig i. Planstrategien er en politisk vision for kommunens udvikling. Den er udtryk for en prioritering og handler ikke om alting. Qeqqata Kommunian prioriterer de kvaliteter kommunen allerede har, da det er dem vi ønsker at satse på fremover.

Med udgangspunkt i dette dokument opfordrer Qeqqata Kommunian til offentlig debat om kommunens prioriteringer. Kommentarer, idéer og forslag kan sendes til:

Qeqqata Kommunian - Mrk. "Planstrategi" - Postboks 1014 - 3911 Sisimiut

eller til qeqqata@qeqqata.gl senest den 24. september 2010.

Med venlig hilsen

*Hermann Berthelsen
Borgmester*

Indholdsfortegnelse

Fra vision til handling	5
Børneliv i bevægelse	7
Uddannelse for livet	9
Det gode liv	11
Kultur, sport og fritid – kraft og kreativitet	13
Natur, miljø og bæredygtighed	15
Boliger, byggeri og byrum	17
Til vands, til lands og i luften	19
Vækst, viden og virkelyst	21
Det åbne land	23
Atammik, Sarfannuguit, Itilleq og Napasoq	25
Kangaamiut & Kangerlussuaq	27
Maniitsoq	29
Sisimiut	31

Innuttaasut amerlassusii, qimmit amerlassusii ilanngullugit Befolkningens størrelse med angivelse af antal hunde

Illoqarfik/nunaqarfik By/Bygd	Innuttaasut amerlassusii Befolkningstal	Qimmit Hunde
Sisimiut	5.460	1.626
Maniitsoq	2.784	46*
Kangerlussuaq	556	72
Kangaamiut	357	11
Atammik	197	23
Sarfannuguit	126	42
Itilleq	112	69
Napasoq	85	2

Qeqqata Kommunian 9.677 1.891

Om kommunen

Qeqqata Kommunian opstod den 1. januar 2009. I den nye storkommune har man sammenlagt de to tidligere kommuner Maniitsoq og Sisimiut. Alt i alt dækker Qeqqata Kommunians areal 115.500 kvadratkilometer.

*Kisitsisit qimmeqarnissamik akuersissutit tunngavigalugit tigusaapput

*Tallene er baseret på antallet af hundetilladelser

Eqqarsaammiit piviusunngortitsinermut

Qeqqata Kommunian pilersinneqarmalli, pingaarnertut anguniakkat, pingaartitat politikkillu kommunalbestyrelsi suliarisimavai. Qeqqata Kommuniani pingaarnertut eqqarsaatersuutit tassaapput, 'Kalaallit Nunaanni ineriartorfittut akisussaaftimmik tigusinissaq, periarfissallu naapertorlugit piviusunngortitsinissaq'. Kommunalbestyrelsi kissaatigivaa, eqeersimaartuussasuvut kiisalu inuutissarsiutitigut inuttullu periarfissatsinnik atuilluartuusugut.

Kommunalbestyrelsi aalajangiunniukuuaa, tunngaviummik pingaartitat tallimat kommunimi sulinerup ilisarnaatigissagai. Pingaartitat tallimaasut taakku makkuupput, kajumissuseq, akisussaaqataaneq, ataatsimoorneq, pisinnaasatigut ineriartortitseqatigiinneq oqaloqataanerlu. Pingaartitat allaffissuarmi sulinermut innuttaasunillu kiffartuussinermi pingaaruteqartuupput, Qeqqata Kommuniatami nunarsuaq avatangiiserput pingaartitat tallimaasut aallaavigalugit ammaffigissagatsigu. Pingaartitat kommunip innuttaanik allanillu avatitsinniit suleqateqarnissatsinni pingaaruteqartuupput.

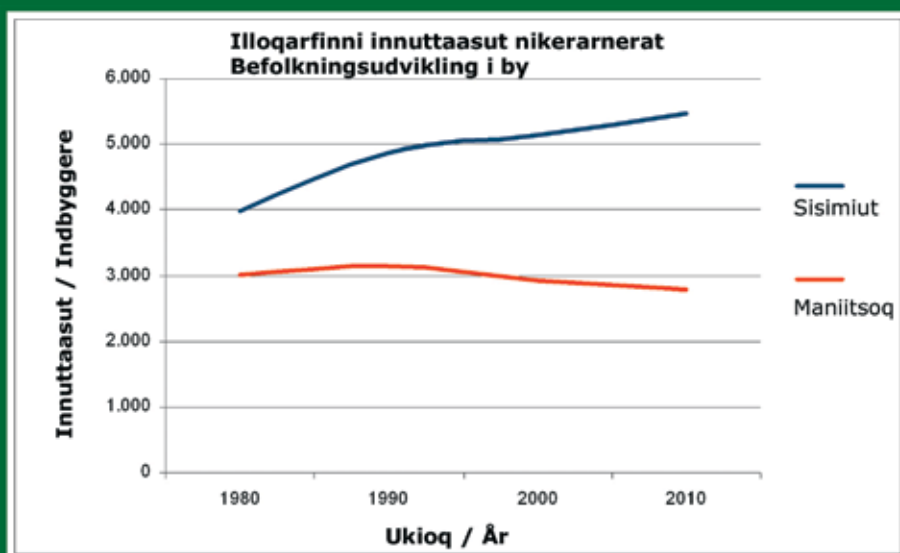
Kommunerujussuup ataatsimoorneqanik kommunalbestyrelsi suliniuteqarnermini, pingaarnertut politikissaminik suliaqarnikuvoq. Pingaartitat tallimaasut taakku tassaapput kommunalbestyrelsi tulleriarinerani politikkeriniagai iliuuseqarnissaminilu pilersaarutaani 'ersarissumik siunnerfiit' matuma kinguliani takuneqarsinnaasut.

Taamaattumik kommunalbestyrelsi neriutigivaa, saqqumiussakkut matumuuna kommunip politikkia ersarinnerulissasoq, eqqarsaatinillu piviusunngortitsiniarnissamut aqutissamik oqilisaataajumaartoq.

- **Kommunimi ulluunerani paaqqinnit-tarfisigut, atuarfeqarnikkut utoqqarnillu isumaginnikkut tunngaviummik neqeroorutaasinnaasut neqeroorutiginiarpavut, taamatullu aamma illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani saaffiginnittarfeqarnissaq.**
- **Illoqarfinni nunaqarfinnilu atorfissaqar-tiffsiffiusuni tamakkunungalu aningaas-artuuteqarfiorusuttuni inissialiorfissat inuutissarsiuteqarfissallu nutaat sanaar-torfigissaaviginiarpavut.**
- **Nunaannarmi periarfissanik atuerusut-tunut killissarititaasut aalajangersaaffig-nissaat periarfissinniarpavut.**

- ? Kommunerujussuuartut iluaqutissat qanoq ilioornitsigut atorluarsinnaavavut?
- ? Alumiiniumik, uuliasiornermik gassisiornermik aatsitassarsiorfinnillu pilersaarutitigut inuutissarsiutitigut periarfissat annertuut qanoq piareersarfigisinnaavavut?
- ? Ineriartortitsinitsigut pissusitoqqat innarlinginnissaat qanoq iliuuseqarnitsigut qulakkeersinnaavavut?

Fra vision til handling

Siden den nye Qeqqata Kommunia blev skabt, har kommunalbestyrelsen arbejdet med en overordnet vision, værdier og politikker. Den overordnede vision for Qeqqata Kommunia er, at 'tage ansvar som Grønlands vækstcenter og med engagement realisere vores potentialer'. Kommunalbestyrelsen ønsker, at vi er driftige og udnytter vores mange erhvervmæssige og menneskelige potentialer.

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at fem grundlæggende værdier skal kendetegne kommunens arbejde. De fem værdier er motivation, medansvar, fællesskab, kompetenceudvikling og dialog. Værdierne har betydning for den kommunale administration og forholdet til kommunens borgere, da Qeqqata Kommunia møder omverdenen med udgangspunkt i de fem værdier. Værdierne har betydning for vores forventning til samarbejdet med kommunens borgere og øvrige eksterne parter.

I sit arbejde for at samle storkommunen arbejder kommunalbestyrelsen på en række overordnede politikker. De fem værdier udgør 'den røde tråd' i kommunalbestyrelsens prioriteringer og dermed i de politikker og handlingsplaner som fremgår af de følgende sider.

Det er kommunalbestyrelsens håb, at denne publikation vil gøre kommunens politik mere synlig og lette vejen fra vision til handling.

- **Vi vil tilbyde kommunale kerneydelser som dagpasningstilbud, folkeskole og ældreomsorg samt have et borgerservicecenter i alle byer og bygder.**
- **Vi vil byggemodne nye bolig- og erhvervsområder i de byer og bygder, hvor der er efterspørgsel og betalingsvillighed herfor.**
- **Vi vil skabe rammerne for en bedre udnyttelse af det åbne lands muligheder.**

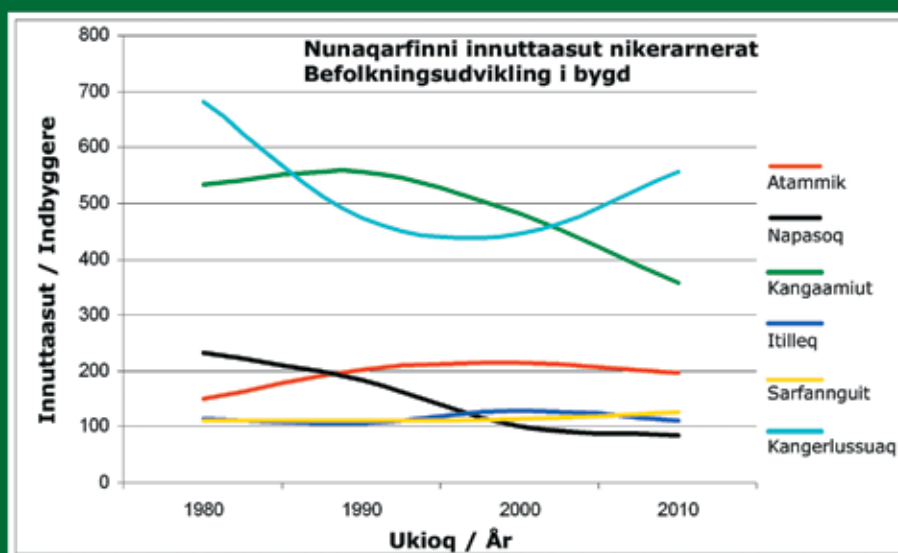
Hvordan udnytter vi bedst fordelene ved at være storkommune?

Hvordan bliver vi klar til at udnytte de store erhvervspotentialer som aluminiumsprojekt, olie- og gasudvinding samt minedrift?

Hvordan sikrer vi, at vores vækst er i harmoni med vores traditioner?

Meeraaneq ingerlavoq

Meeqqat inuusuttullu pitsaasumik ineriartornissamut avatangiiseqartinnissaat kommunip susassaqaqfigaa. Meeqqueriviit, atuarfiit, klubbit ornittakkallu pitsaasut kommunimi pingaartillugit anguniagaapput, taamaalilluni meeraq meeraaqqerivimmi allartinnerminiilli atuarunnaarnissami tungaanut pisariaqartitamigut pitsaasunik atugassaqaqqullugu. Pitsaasumik ilinniagaqarnissaq meeqqerivinniit paaqqinnittarfinniillu toqqammavilerneqartarpoq. Tamakkunani perorsaanikkut neqeroorutit atuarfimmi aallartinissamut iluaqutaasussaapput.

Silami periarfissat nunaminertallu illoqarfimmi pilersaarusionermeri ilaatinneqassapput, taamaalilluni meeqqat inuusuttullu pinnguarnermi pitsaasumik periarfissaqaqqullugit. Aalaneq pinnguarnelutimimik annertuumik atuineruvoq, tamannalu meeqqap ineriartornerani peqqissuunissaanilu pingaaruteqarluinnarluni. Kisiannili 'kivitseqatigiinnissamik' isumaqatigiissutikkut, meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu akimoortumik atugarissaarnissaq peqqissuunissarlut anguniarlugit suliniuteqartoqarpoq. Meeqqanik paaqqutarinninnermut innuttaasut aningaasartuutaat annikillisinniarlugit kommunalbestyr-elsi aalajangiinikuuvoq.

- **Naartulernermilli atuarunnaarnissap tungaanut akimoortumik suliffeqarfiit assigiinngitsut suleqatigiinnissaat piaartumik aallartittarnissaa nukittorsarniarlugu suliniutiginiarparput.**
- **Ilaqutariit arlaatigut immikkut ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisut tapersorsoneqarnissaat qulakkeerniarparput, ilaatigut ilaqutariinnik kiffartuussivitsigut.**
- **Perorsaanikkut tarnillu pissusaatigut suliniuteqarnermi ilitsersuussisarneq nukittorsarniarparput.**
- **Meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutillit eqqarsaatigalugit sillimaniarnermut tunngasutigit iliuusissat nukittorsarlugillu ineriartortinniarparput.**
- **Inuutissarsiuteqarfiit, politiit, peqqinnissaqarfik peqatigiiffillu peqatigalugit meeqqanut atugassarititaasut pitsaanerulernissaat suliniutiginiarparput.**

- **Meeqqueriviit ullutsinnut naleqquttuunissaat, taamaalilluni meeqqat ineriartortinnerini pitsaanerpaamik atugassaqartitanissaat qulakkeerniarlugu.**

? Qanoq ililluni suliffeqarfiit assigiinngitsut meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigit ulluinnarni suleqatigiinnissaat nukittorsarneqarsinnaava?

? Qanoq iliortoqarsinnaava, tassa utoqqaat ilisimasaat pitsaanerumik atorniarlugit - soorlu pinngortitamut tunngasutigit ilisimaarsaat eqqarsaatigalugit?

Meeqqat suli atualingitsut eqqarsaatigalugit ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut amerlassusissaat

Illoqarfik nunaqarfik	Meeraaqqerik	Meeqqerivik	Angerlarsimaffimmi paaqqinniffik	Meeqqanik ataatsimoorluni paaqqinnittarfik	Akuleriisitsilluni meeqqerivik	Katillugit
Sisimiut	48	96	20	16	262	442
Maniitsoq	-	-	-	-	211	211
Kangerlussuaq	-	-	-	-	62	62
Kangaamiut	-	-	-	32	-	32
Atammik	-	-	-	16	-	16
Sarfannugit	-	-	-	12	-	12
Itilleq	-	-	-	8	-	8
Napasog	-	-	5	-	-	5
Qeqqata Kommunia	48	96	25	84	535	788

Børneliv i bevægelse

Det er kommunens opgave at skabe rammerne for en god udvikling for børn og unge.

Gode daginstitutioner, skoler, klubber og væresteder prioriteres højt i vores kommune, så barnet har de bedste tarv lige fra det starter i vuggestue og til det går ud af folkeskolen. Grundstenen for en god uddannelse lægges i daginstitutioner og pasningsordninger. De pædagogiske tilbud her skal forbedre skolestarten.

Udendørsarealer og grønne områder skal tænkes med i byplanlægningen, så børn og unge har god og fri plads at lege på. Bevægelse og leg skaber masser af fysisk aktivitet, som er vigtig for barnets udvikling og sundhed. Med aftalen 'at løfte i flok' arbejdes der på tværs med tiltag for at øge trivsel og sundhed for børn og unge. Kommunalbestyrelsen har besluttet at nedsætte borgernes udgifter til børnepasning.

- **Vi vil styrke den tidlige indsats i form af et udvidet tværfagligt samarbejde allerede fra starten af graviditeten og frem til udgangen af skolen.**
- **Vi vil sikre familier med behov for særlig støtte gennem blandt andet familiecentre.**
- **Vi vil styrke den pædagogiske psykologiske rådgivning.**
- **Vi vil styrke og udvikle indsatsen i beredskabet omkring børn og unge i krise.**
- **Vi vil inddrage erhvervslivet, politi, sundhedsvæsen og foreningerne i arbejdet mod et bedre børneliv.**
- **Vi vil sikre tidssvarende daginstitutioner så børns udvikling sker i de bedst mulige fysiske rammer.**

? Hvordan kan det tværfaglige samarbejde styrkes i det daglige arbejde med børn og unge?

? Hvilke tiltag kan man gøre, for at bruge de ældres ressourcer i forhold til børn bedre - for eksempel deres viden om naturen?

Normering af børn i førskolealderen i kommunale pasningstilbud

By/bygd	Vuggestue	Børnehave	Dagpleje	Dagpleje-center	Integrerede institutioner	I alt
Sisimiut	48	96	20	16	262	442
Maniitsoq	-	-	-	-	211	211
Kangerlussuaq	-	-	-	-	62	62
Kangaamiut	-	-	-	32	-	32
Atammik	-	-	-	16	-	16
Sarfannnguit	-	-	-	12	-	12
Ítilleq	-	-	-	8	-	8
Napasq	-	-	5	-	-	5
Qeqqata Kommunia	48	96	25	84	535	788

Ilinniagaqarneq inuunermut

Ilinniagaqarsimaneq inuunermi qanoq iliuuseqarsinnaanermut apeqqutaasorujussuusarpoq. Qeqqata Kommuniani pitsaasumik tunngaviusumik ilinniagaqarnissaq periarfissarissaarpoq. Ilinniartitsinerup illoqarfimmi nunaqarfimmilumi pitsaasusia pingaaruteqartuuvoq. Atuarfitsialaap anguniagai meeqqat atuarfiisa ingerlatarivaat.

Qeqqata Kommunia kommuni tassaavoq, innuttaasunik qanorluunniit ukioqaraluarpata pitsaasumik ilinniqaqqinnissakkut pikkorissarnissatigullu periarfissaqarfiulluartoq. Assersuutigalugu Piareersarfik, ATI, HTX aammalu Knud Rasmussenip Højskolia aqutugalugit, kikkut tamat pitsaasumik ilinniagaqarnissamut periarfissaqartitaapput. Ilinniarnertigut ilinniartut/atuartut pikkorissartullu ilisimasaat qaffassanneqartarput, misilittagaat annertusarlugit kiisalu ataatsimoornermik misigitillugit. Piareersarfik kommunimi ilinniagaqarnianut taamatullu suliffissarsiortunik ilitersuinikkut siunnersuinikkullu, kiisalu ilinniqaqqinnissamik qaffassarnermilu pingaarutilittut inissisimavoq.

Meeqqat atuarfiisa Piareersarfiullu illutamikkut periarfissaat pingaaruteqartuupput. Taamaattumik ulluinnarni atuartunut ilinniartitsisunullu atugassarititigut pitsanngorsaansami kommunip ineriartortitsiuarnissaq iluarsartuussinissarluni sulissutigiuarpai, soorlu Maniitsumi Sisimiunilu meeqqat atuarfiisa annertuumik iluarsatuunnissaanni. Kommunip ilinniagalinnut inissiaataasa ilassutissaat ingerlanneqartarput, taamaalilluni illoqarfitsinni ilinniagaqarniartut sulii pitsaanagerusumik atugassaqartikkusullugit.

- **Meeqqanik tamanik ilinniagaqarlernissamut periarfissaqalersitsisinnaasoq, meeqqat atuarfiat ineriartortikkusupparput.**
- **Meeqqeriviit meeqqallu atuarfiata suleqatigiissinnaanerata piaartumik allartinnissaa nukittorsarnissaalu ineriartortikkusupparput.**
- **Ilinniartut ilinniartoqarsinnaanerullu amerlinissaat siunertaralugit inuutissarsiuteqarfiit suleqatigerusupparput.**
- **Inuusuttut ilinniarfiini uniinnartarnerup millisaaffiginissaani qanoq iliuuseqarusuppugut, ilaatigut inuussuttunik toqqaannartumik ilitersuinerup annertusarneratigut.**
- **Oqaatsinik ilinniartitaaneq pingaartin-arparput – pingaartumik tuluttut.**
- **Meeqqat atuarfiit atuartunullu inissiat iluarsartuukkusupparput.**

? Ilinniagallit uniinnartartut annikillissarniarlugit ilinniarfiit qanoq iliuuseqarsinnaappat?

? Meeqqat atuarfiini sulisut pitsaasut aalajaatsullu kommunip qanoq qulakkeerniarsinnaavai?

Qeqqata Kommuniani meeqqat atuarfiini ukioq atuarfiusoq 2009/2010-mi atuartut amerlassuui Elevtal i folkeskolen i Qeqqata Kommunia skoleåret 2009/2010

Atuarfik / Institution	Illoqarfik-nunaqarfik / By-bygd	Atuartut amerl./Antal elever
Nalunnguarmiup Atuarfia	Sisimiut	441
Minngortuunnguup Atuarfia	Sisimiut	378
Sarfannguup Atuarfia	Sarfannguut	16
Itillip Atuarfia	Itilleq	21
Qinnguata Atuarfia	Kangerlussuaq	84
Atuarfik Qilalugaq	Sisimiut	14
Kilaaseqqap Atuarfik	Maniitsoq	450
Atammimmi Atuarfik	Atammik	20
Napasumi Atuarfik	Napasooq	12
Kangaamiuni Atuarfik	Kangaamiut	51
Meeqqat atuarfiini atuartut katillugit / Elevtal for folkeskolen i alt		1.487

Uddannelse for livet

Uddannelse betyder meget for borgernes muligheder for indflydelse på eget liv. I Qeqqata Kommunia er der god mulighed for at få en god grunduddannelse. Kvaliteten af undervisningen i både byer og bygder er vigtigt. Folkeskolerne inddrager aktivt målsætninger fra Atuarfitsialak.

Qeqqata Kommunia er en kommune, hvor borgere uanset alder tilbydes gode muligheder for videreuddannelse og efteruddannelse. Gennem for eksempel Piareersarfik, ATI, HTX og Knud Rasmussens Højskole får alle mulighed for en bred vifte af læring. På uddannelserne kan elever og kursister få viden, samle erfaringer og opleve fællesskab. Piareersarfik spiller en central rolle i vejledning af kommunens uddannelsessøgende og rådgiver om jobsøgning, efteruddannelse og opkvalificering.

De fysiske rammer for folkeskolerne og for Piareersarfiit er vigtige. Derfor arbejder kommunen løbende med udbygninger og renoveringer som forbedrer dagligdagen for elever og lærere, f.eks. i forbindelse med den omfattende renovering af skoler i Maniitsoq og Sisimiut. Udbygning af kommunens eksisterende kollegiebestand er undervejs, så der tilbydes endnu bedre rammer for de uddannelsessøgende i vores byer.

- **Vi vil udvikle en folkeskole, som giver alle børn muligheder for efterfølgende at tage en uddannelse.**
- **Vi vil udvikle den tidlige indsats og styrke samarbejdet mellem daginstitutioner og folkeskole.**
- **Vi vil samarbejde med erhvervslivet med henblik på at øge antallet af lærlinge og elevpladser.**
- **Vi vil aktivt hjælpe med at mindske frafaldet på ungdomsuddannelserne, blandt andet gennem målrettet rådgivning af de unge.**
- **Vi vil prioritere sprogundervisningen - særligt engelsk.**
- **Vi vil renovere folkeskoler og kollegier.**

Hvordan bliver uddannelsesstederne bedre til at forebygge frafaldet på uddannelser?

Hvordan kan kommunen sikre god og stabil arbejdskraft i folkeskolerne?

Qeqqata Kommuniani ukioq atuarfusoq 2009/2010-mi ilinniarfeqarfinni atuartut amerlassusii Elevtal for uddannelsesinstitutioner i Qeqqata Kommunia skoleåret 2009/2010

Ilinniagaqarfik / Institution	Illoqarfik-nunaqarfik /By-bygd	Ilinniartut amerl./Antal elever
Piareersarfik	Sisimiut	60
Piareersarfik	Maniitsoq	43
Piareersarfik	Kangaamiut	10
Friskolen	Sisimiut	35
Knud Rasmussens Højskole	Sisimiut	20
Arnat Ilinniarfiat / Kvindehøjskolen	Sisimiut	11
Oqaatsinik Pikkorissarfik / Sprogskolen	Sisimiut	18
Kangerlussuarmlu efterskole / Efterskolen Kangerlussuaq	Kangerlussuaq	51
Sanaartornermi ilinniarfik-sanasutut ilin. / Tømmeruddannelsen	Sisimiut	35
Sanaartornermi ilinniarfik-qalipaasutut ilin. / Maleruddannelsen	Sisimiut	7
Sanaartornermi ilinniarfik-ruujurilerisutut ilin. / VVS - Møntorudd.	Sisimiut	7
Sanaartornermi ilinniarfik-HTX	Sisimiut	144
Sanaartornermi ilinniarfik-Gym.suppl.kursus	Sisimiut	14
Sanaartornermi ilinniarfik-Issittumi Ingeniøri / Arktisk Ingeniør	Sisimiut	20
Aalisakkanik Tunisassiorfnermik Ilinniarfik / ATI Skolen	Maniitsoq	46

Inuunerissaarneq

Inuunerissaarneq piaartumik aallartissaaq, sapinngisamillu sivisuumik atugaasariaqarluni. Kommunip innuttaasut ajunngitsumik peqqissumillu atugassaqaartitaanissaata aaqinneqarnissaat akisussaaqata-affigerusuppai. Ulluinnarnilu inuuniarnermi innuttaasunik oqaloqatiginnittarnikkut iluarsissutissatigullu suleqateqarnikkut tamanna ingerlanneqartarluni. Peqqissumik inuunikkut ingerlatsineq sapinngisamik siusissumik ilinniarlugu aallartinneqartariaqarpoq, taamaattumik Qeqqata Kommuniata peqqissuunissamik imminullu ikiorsinnaassutsimik suliniutit ingerlatarivai. Inuit immikkut pisariaqaartitsisut sammisaqarfigivavut, sapinngisamillu innuttaasut peqqinnartunik nerisaqaartarnissaat, pujortarunnaarnissaat, naleqquttumillu imigassartortarnissaat, kiisalu timersortarnissaat suliniutigalugit. Innarluutillit tarnimik-kullu nappaatillit innuttaasut allat assigalugit sulisinnaanermikkut sunngiffimmilu susassaqaartinnissaasigut ikiorneqartussaapput.

Innuttaasut kikkugalulluunniit tamarmik pitsaasumik peqqinnartumillu inuuneqarnissaminnut pisinnaatitaapput. Ilaqutariit ilaat namminneq tamanna isumagilluarsinnaavaat, allat arlaatigut sukkulluunniit ikiorneqarnissaminnik pisariaqaartitsisuullutik. Ilaatigut soorlu pinaveersaartitsinermik, peqqinnisaqarfimmik, atuarfimmik politiinillu suleqateqarnikkut ikiuussinnaanerit periarfissaqalertarput, arlaat immikkut ikiorneqarnissamik sammineqarnissamilluunniit pisariaqaartitsipput. Kommunimi utoqqaat paaqqutarineqarnissamik pisariaqaartitsinerilu naapertorlugit ikiorserneqartarnissaannik neqerooruteqarfiupput. Taamaattumik assigiinngitsutigut ikiorserneqarsinnaanerit periarfissaapput – nammineq angerlarsimaffimmi, utoqqarnut inissiani kiisalu ikiortariaqaqqanut inissiami. Ulluinnarni inooqataaneq akulerusimanissarlu pingaartuuvoq, assigiinngitsutigullu utoqqarnut sammisaqaartitsinertigut aallutarineqarluni. Soorlu ukiumoortumik angalaqatigiissitsisarnikkut, ataatsimoorluni nuannersunik misigisaqarnissaq pingaartillugu.

- **Peqqinnerunissaq anguniarlugu peqqinnisaqarfik, peqatigiiffiit inuinnaallumi peqatigalugit iliuusissatigut peqataarusuppugut.**
- **Meeqqanuut inuusuttunullu pinaveersaartitsinermik suliniutit annertusarusuppavut, naartuersittarnerit, ikiarornartunik imigassamillu atornerluinerit annikillisarneqarnissaat pingaartillugit.**
- **Pitsaanerusumik attaveqarfiusinnaasutigut atugassarititaasutigut pilersitsinissami peqataarusuppugut, ilaatigut utoqqaat inuunerminni atugarisaasigut iluaqutaasinnaasunik – soorlu utoqqaat siunnersuioqatigiivini pilersitsinikkut.**
- **Utoqqaat atukkamikkut nakkutigilluarnerusinnaalernissaasigut ikiuukkusuppugut, soorlu timimik atuinikkut pikkorisnaanissamik pilersitsinikkut.**
- **Innarluutillit ilaqutaasullu ataqqineqarnermik misigisimanissaat anguniarparput, inuiaqatigiinnilu peqataanerisigut atugassarititaasut pitsaanerpaat pilersinernerisigut.**
- **Ilaqutariinnut meeqqanullu piaartumik iliuuseqaartarnissaq nukittorsarniarparput, tassa naartulernermit atualernissap tungaanut ingerlasussamik.**

?

Inuusuttuaqqat naartuersittarnermut, pujortarnermut pualavallaarnermullu tunngasutigut eqeersimaarnerulernissat anguniarlugu kommuni qanoq iliuuseqarsinnaava?

?

Meeqqat, inuusuttuaqqat utoqqaallu peqatigiinnerulernissaat pitsaasunillu misigisaqaqatigiinnerunissaat anguniarlugit qanoq iliuuseqartoqarsinnaava?

